

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

**ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
(ΝΕΑΣ ΕΛΒΕΤΙΑΣ)**

Καθ. Εὐρυγένη 19, Τ.Κ. 54 249, Θεσσαλονίκη • Τηλ.: 2310 300 929

E-mail: i.n.agiouvasiliou.neaselvetias@gmail.com •

www.agiosvasilios-neaelvetia.gr

Facebook: Ιερός Ναός Αγίου Βασιλείου Νέας Ελβετίας

**ΙΕΡΟΝ
ΜΗΗΜΟΣΥΝΟΝ**

Ἡμέρα	Ἡμερομηνία	Ὥρα

Άγαπητές καί αγαπητοί μου,

Μία από τις αρχαίες παραδόσεις της Εκκλησίας μας είναι καί η δέηση γιά τούς νεκρούς. Ἡ διήγηση τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου γιά τήν Θεία Μεταμόρφωση τοῦ Κυρίου μέ τήν παρουσία τοῦ Μωυσῆ καί τοῦ Ἡλία, καθώς καί ἡ παραβολή τοῦ φτωχοῦ Λαζάρου καί τοῦ πλουσίου μᾶς δείχνουν καθαρά ὅτι οἱ νεκροί διαθέτουν τέλεια συνείδηση.

Ἡ ζωή, περνώντας μέσα ἀπό τό γεγονός τοῦ θανάτου, ἐξακολουθεῖ νά ὑφίσταται. Αὐτοί πού φεύγουν διατηροῦν τήν πνευματική τους ἐπικοινωνία μέ τά μέλη τῆς Εκκλησίας πού βρίσκονται στήν γῆ διά μέσου τῆς κοινῆς ἀγάπης πρὸς τόν Χριστό. Αὕτη ἡ ἀγάπη συνδέει σέ ἓνα σύνολο τούς πιστούς, ἐφ' ὅσον ἡ Εκκλησία εἶναι μία καί ἔχει κεφαλή της τόν Χριστό. Σῶμα τῆς Εκκλησίας εἴμαστε ὅλοι ἐμεῖς πού πιστεύουμε. Ὁ θάνατος μόνο αἰσθητά ἀλλάζει τίς σχέσεις μεταξύ ἐκείνων πού πέθαναν καί ἐκείνων πού ζοῦν. **“Εἴτε ζοῦμε εἴτε πεθαίνουμε, ἀνήκουμε στόν Κύριο”.**

Ἡ Εκκλησία διακρίνεται σέ **Θριαμβεύουσα** καί **Στρατευομένη** (Ρωμ. 14. 7-8). Στήν Θριαμβεύουσα ἀνήκουν ἐκεῖνοι πού τελείωσαν νικηφόρα τόν ἀγῶνα τους στήν ἐπίγεια ζωή καί ἀναμένουν τόν στέφανο τῆς δικαιοσύνης **«ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ»**. Στήν Στρατευομένη ἀνήκουν ἐκεῖνοι πού ἀκόμη ἀγωνίζονται ἐναντίον τῆς ἀμαρτίας γιά νά φθάσουν στήν τελείωση. Τά μέλη τῆς Θριαμβεύουσας καί τῆς Στρατευομένης Εκκλησίας ἔχουν μία ἄρρηκτη σχέση μεταξύ τους. Ὅσοι βρίσκονται στόν οὐρανό δέν ἀδιαφοροῦν γιά ἐκείνους πού βρίσκονται ἀκόμη στήν παρούσα ζωή. Ἡ ἀγάπη εἶναι αἰώνια, ὅπως καί οἱ ψυχές. Ἀπό τίς πολλές μαρτυρίες πού ὑπάρχουν στήν Ἀγία Γραφή, καί προπάντων στήν Ἐκκλησιαστική μας Ἱστορία καί Παράδοση, πληροφοροῦμαστε ὅτι ὑπάρχει ἀμοιβαία πνευματική ἐπικοινωνία καί συμπαράσταση μέ τήν ἀγάπη καί τήν προσευχή ὑπέρ ἀλλήλων μεταξύ τῶν μελῶν τῆς οὐράνιας καί ἐπίγειας Εκκλησίας, διότι ὅλοι μαζί ἀποτελοῦμε **«μία κοινωνία ἁγίων»**.

Πάνω στήν σχέση αὕτη βασίζονται τά μνημόσυνα τῆς Εκκλησίας μας, ἡ ὁποία ἀνέκαθεν τά ἐπιτελοῦσε, ἐπισημαίνοντας τήν ὠφελιμότητά τους, καί προσευχόταν γιά τούς κεκοιμημένους. Ἡδη στίς Ἀποστολικές Διδαχές βρίσκεται ἡ διάκριση τῶν μνημοσύνων σέ **«τριήμερα»**, **«ἐννιάμερα»**, **«τεσσαρακονθήμερα»** καί **«ἐτήσια»**, ἀνάλογα μέ τον χρόνο τελέσεώς τους ἀπό τήν ἡμέρα τοῦ θανάτου. Οἱ Πατέρες τῆς Εκκλησίας ἀναφέρουν πολλούς συμβολισμούς τῶν ἐπιμέρους μνημοσύνων, με κυριότερους τούς ἑξῆς:

- Τά **«τριήμερα»** συμβολίζουν τήν Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου μετά τήν τριήμερη παραμονή Του στόν τάφο καί τελοῦνται μέ τήν εὐχή νά ἀναστηθεῖ καί ὁ νεκρός στήν οὐράνια βασιλεία.
- Τά **«ἐννιάμερα»** παραπέμπουν στά ἐννέα τάγματα τῶν αἰθέρων Ἀγγέλων, μέ τήν εὐχή νά βρεθεῖ κοντά τους ἡ αἰθήρ ψυχή τοῦ νεκροῦ.
- Τά **«τεσσαρακονθήμερα»** τελοῦνται σέ ἐνθύμηση τῆς Ἀνάληψης τοῦ Κυρίου, πού συνέβη σαράντα ἡμέρες μετά τήν Ἀνάστασή Του, μέ τήν εὐχή νά «ἀναληφθεῖ» καί ὁ νεκρός, νά συναντήσῃ τόν Χριστό στούς οὐρανούς καί νά ζήσει γιά πάντα μαζί Του.
- Τά **«ἐτήσια»** τελοῦνται τήν ἐπέτειο **ἡμέρα** τοῦ θανάτου, σέ ἀνάμνηση τῶν γενεθλίων

τοῦ νεκροῦ, καθὼς γιὰ τοὺς πιστοὺς χριστιανούς ἡμέρα τῆς ἀληθινῆς γεννήσεως εἶναι ἢ ἡμέρα τοῦ σωματικοῦ θανάτου καὶ τῆς μεταστάσεως στὴν αἰώνια ζωὴ.

Ἐπιπλέον, μπορούμε νὰ τελοῦμε τρισάγια ὁποιαδήποτε ἄλλη στιγμή καὶ γιὰ ὁποιονδήποτε ἄλλον λόγο, προσφέροντας ὠφέλεια στοὺς κεκοιμημένους, ὅπως λέει καὶ ὁ Ἅγιος Ἐπιφάνιος. Ἡ ἀκολουθία πού τελοῦμε στὸν τάφο λέγεται τρισάγιο, καὶ ὄχι μνημόσυνο.

Τὴν μεγαλύτερη ὁμως ὠφέλεια στοὺς νεκρούς τὴν προξενεῖ ἡ τέλεση τῆς Θείας Εὐχαριστίας στὴν μνήμη τους, διότι τότε μέ τίς μερίδες τους στό Ἅγιο Δισκάριο **«ἐνώνονται ἀόρατα μέ τόν Θεό καί ἐπικοινωνοῦν μαζί Του καί παρηγοροῦνται καί σώζονται ἐν Χριστῷ»** (Ἅγιος Συμεών Θεσσαλονίκης). Πρέπει νὰ σημειωθεῖ, ἂν καί εἶναι αὐτονόητο, ὅτι ἡ Ἐκκλησία τελεῖ μνημόσυνα μόνο γιὰ τοὺς ὀρθοδόξους χριστιανούς πού κοιμήθηκαν μέσα στοὺς κόλπους της.

Ἐξηγήσεις παρερμηνειῶν

Θά πρέπει ἐπίσης νὰ τονίσουμε ὅτι πολλά λάθη σχετικά μέ τὴν τέλεση τῶν μνημοσύνων πού ὀφείλονται στὴν ἄγνοια καὶ σε ἐσφαλμένες ἐθιμικές συνήθειες τοῦ παρελθόντος ἔχουν φτάσει ὥς τίς ἡμέρες μας καὶ θά πρέπει ἄμεσα νὰ διορθωθοῦν. Γιὰ τόν λόγο αὐτόν, καὶ προκειμένου γιὰ τὴν ἐκκλησιαστικά ὀρθή καὶ μέ ἀξιοπρέπεια διεξαγωγή τῶν μνημοσύνων -κάτι τὸ ὁποῖο ἀδιαμφισβήτητα ἀποτελεῖ εὐχή καὶ ἐπιθυμία ὅλων μας- θά πρέπει νὰ ἔχουμε ὑπόψη μας τὰ ἑξῆς:

- α) Τὰ μνημόσυνα ὀφείλουν νὰ γίνονται στὴν κοντινότερη ἡμερομηνία τῆς ἐπετείου τοῦ θανάτου, νωρίτερα, ἀκριβῶς ἢ καὶ ἀργότερα. Ὁχι ὁμως ἀπαραιτήτως νωρίτερα.
- β) Τὸ σπάσιμο γυάλινων ἢ ἄλλων ἀντικειμένων εἶναι ἄκρως εἰδωλολατρικὴ συνήθεια καὶ ἀμαρτάνουν ὅσοι τὸ πράττουν.
- γ) Στὰ μνημόσυνα παρατίθενται καὶ εὐλογοῦνται μόνο βρασμένα κόλλυβα (σιτάρι) ὥς ἐνδεικτικά τῆς Ἀναστάσεως καὶ ὄχι ἄλλα ὑποκατάστατα (κουλουράκια, ψωμάκια, γλυκά κλπ.).
- δ) Τὸ πρῶτο Σάββατο τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς δέν εἶναι «Ψυχосάββατο», ἀλλὰ ἑορτὴ σέ ἀνάμνηση τοῦ «διὰ κολλύβων» θαύματος τοῦ Ἁγίου Θεοδώρου τοῦ Τήρωνος.
- ε) Τὰ Ψυχосάββατα μπορούμε νὰ παραθέτουμε κόλλυβα εἴτε στὸν Ἑσπερινό τῆς Παρασκευῆς εἴτε στὴν Θεία Λειτουργία τοῦ Σαββάτου εἴτε καὶ στὰ δύο. Ἐχουν τὴν ἴδια ἀξία, ἀφοῦ ἡ ἴδια ἀκολουθία διαβάζεται.
- στ) Τὰ κόλλυβα δέν τὰ ἀπορρίπτουμε στὰ σκουπίδια.
- ζ) Μνημόσυνα ἐκτός λειτουργίας δέν ὑφίστανται κατὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴ μας τάξη.
- η) Μνημόσυνα δέν τελοῦνται κατὰ τίς Δεσποτικές καὶ Θεομητορικές ἑορτές, καθὼς ἐπίσης καὶ ἀπὸ τὸ Σάββατο τοῦ Λαζάρου μέχρι καὶ τὴν Κυριακὴ τοῦ Θωμᾶ.
- θ) Ἄς προσπαθοῦμε νὰ προετοιμαζόμαστε κατάλληλα σέ πνευματικὸ ἐπίπεδο καὶ νὰ μεταλαμβάνουμε. Ἐάν κοινωνήσουμε, ἔχουμε εὐθύνη γιὰ τόν ἑαυτό μας καί, παράλληλα, ἐμεῖς εἴμαστε πού σωζόμαστε ἢ κολαζόμαστε, καὶ ὄχι οἱ κεκοιμημένοι γιὰ τοὺς ὁποίους γίνονται τὰ μνημόσυνα.

Δώρα Θείας Λειτουργίας:

1. Ένα πρόσφορο (κατά προτίμηση ζυμωτό).
2. Ένα μπουκάλι λάδι (έλαιο/λαδο).
3. Ένα μπουκάλι κρασί για τή Θεία Κοινωνία (*“Νάμα Ρούσος”* κατά προτίμηση).
4. Τρεις (3) λαμπάδες καθαρού κεριού (μπορείτε να τις προμηθευτείτε και από τόν Ναό μας), δύο (2) για τήν Αγία Τράπεζα και μία (1) για τό κόλλυβο του μνημοσύνου.
5. Καρβουνάκια, θυμίαμα και φυτιλάκια.

Γιά τήν δεξίωση (έάν κάνετε):

Γιά 20-50 άτομα	Για 51-100 άτομα
2 φιάλες κονιάκ του ενός (1) λίτρου	3 φιάλες κονιάκ του ενός (1) λίτρου
1 κιλό καφέ	1½ κιλό καφέ
1 κιλό ζάχαρη	1½ κιλό ζάχαρη
1 πακέτο χαρτοπετσέτες	2 πακέτα χαρτοπετσέτες
Πλαστικά ποτήρια (μικρά για το κονιάκ και μεγάλα για νερό)	Πλαστικά ποτήρια (μικρά για το κονιάκ και μεγάλα για νερό)
Προαιρετικά κεράσματα (κουτάκια ή ό,τιδήποτε άλλο πού επιθυμείτε να προσφερθεί στους προσκεκλημένους σας, παραδίδονται στους επιτρόπους κατά τήν ημέρα του μνημοσύνου έως τις 8.00 π.μ.	

- Τά δώρα για τήν Θεία Λειτουργία και ή ανθοδέσμη (έφ' όσον επιθυμείτε να υπάρχει) οφείλουν να παραδίδονται τήν παραμονή του μνημοσύνου στον Ίερό Ναό.
Ημέρα:..... και ώρα:.....
- Τήν φωτογραφία του κεκοιμημένου ή τής κεκοιμημένης, τήν φέρνετε έσείς (έφ' όσον τό επιθυμείτε) τήν ημέρα του μνημοσύνου και τήν παίρνετε μαζί σας μετά τό πέρας τής Θείας Λειτουργίας.
- Τόν δίσκο μέ τά κόλλυβα τόν φέρνετε στον Ναό μέχρι τις 8.00 τό πρωί κατά τήν ημέρα του μνημοσύνου και τόν παραλαμβάνετε έσείς μετά τό πέρας τής Ακολουθίας. Απαιτείται φυσικά ή ανάλογη προσοχή, προκειμένου να μήν λερωθεί ό Ίερός Ναός.
- Τά κόλλυβα δέν τά μοιράζουμε έντός του Ναού.